

PÒLICZĒC BIAŁKĀ

Ju w VI stolatim przed naszą erą Pitagòròs z Samòs, grecczi filozòf a ùczalì, miòt rzekłé, że lĕczba je spòdlim wszĕtczégò a wszĕtkò pòdług lĕczbĕ sĀ dzeje. DrĀgò sĀ z nim nie zgòdzĕc. Kò chcemĕ wĀc chòcle 90/60/90 – co to je? Nie je to gwĕs jaczi termin, chiba że dze na jaczi daleczì planĕce Kaszĕbòma nieznòny. W internĕtach piszĀ, że to sĀ idealnĕ białczĕnĕ wĕmiarĕ. A dze sĀ białkĀ mierzi? W piersach, w pasu a w biodrach. A je to taczĕ wòznĕ dlò chłopów? Jaczi chłop, widzĀcĕ białkĀ, szukò za suwmiarkĀ czĕ jinĀ lĕnijkĀ...? Pewno jaczi kròwc abò skarbòwi ùrzĀdnic. Nĕ jesz ten, co trĕmĕ robi, ale to je ju kĀsk pòzno na liczeniĕ... Jak liczĕc białkĀ? Ji sĀ nie dò pòrechòwac, bò zòdnĕ jednostczì miarĕ bez chłopów wĕmĕszlonĕ tuwò nie pasĕjĀ. Jakùż zmierzĕc ji codniowĀ ùsmiĕwnosc? Kùli to mdze i czegò? A kùszkòwnosc rĀków? A całownĀ cała spòsobnosc? A zmiĕniwnosc òbdiowĀ? A wĕgòdajnosc? DrĀgò. DrĀdzissimò.

Dlò chłopa białka mùszi bĕc prosto spòsobnò a zaradnò. Dlò białk wòznĕ je, cobĕ nen ji sòmc sĀ rozmiòł przĕ ni nalezc.

Dlò chłopa białka mùszi bĕc prosto spòsobnò a zaradnò. Dlò białk wòznĕ je, cobĕ nen ji sòmc sĀ rozmiòł przĕ ni nalezc. Czej mùszi wspierac – stanĀc za niĀ. Czej brònic – przed niĀ. Czej pòmòc – przĕ bòkù. Czej zle wiater dmùsze – dalek. Czej mùszi pòczeszc – kròtkò. (Mòze bĕc tĕż na abò pòd, jak białka ùwòzò, ale to je temat na czĕsto jiny felietòmki). Czej sĀ białeczce piĕndze brĕkòwnĕ – chłop sĀ meldĕje z zafùlowonym kòntĀ w bankù. A czej białka kòchò tegò swĕgò chłopùlka – tej òn nawetkĀ nòzmiarcĕszĕgò dĕtka ni mùszi przĕ se miec. Mòze bĕc nieòklĕczny jak klĀpiskò na lodze a niepòchnĀcy jak ruszczĕ fùslapĕ. Mòze nie wĕmòwic „r”, feplotac a sĀ zajikac. Mòze miec òbklòtĕ grĕbĕ, wefnianĕ strĕfle do zandatów w zĕlnikù a zatobaczĕc sĀ òd szĕji pò prostkĀ. GrublińcĀ mòze bĕc jak biòtkòwnik sumò abò zmiartim jak swini włos na przedzymkù. W całoscĕ brzĕdzcì bĕc mòze jak zamiar’zli nachstop z wkłòdkĀ pòd zapadlima wĕroma. Nick sĀ tej nie liczi, bò òna gò kòchò. Białczĕnò miłota nie znò grańców, chiba że chto pòdpadnie... Za taczĕ numerĕ mòze rechòwac leno na bòszcĕ zmiłowaniĕ.

MòwiĀ, że chłopi liczĀ w mètrach dlùgòsc dzĕwczĕcĕch nogów. W centimĕtrach – drapnĕ nokcĕska – tipsĕ; w mèrgnieniach rzĀsoma na sekùndĀ –

kòrkòwnosc; w kilach – nadszczĕcĕ; w dichnieniach na minutĀ... – numer pszĀtra do wtrĕkaniò sĀ bez windĕ. Ò jaczych numrach chłopòma przĕ białkach je nòt pamiatac? Hewò je „dekalóg grzecznĕgò chłopa”.

1. Robi tak, cobĕ sygłò wiplatĕ do pierszĕgò.
2. Dwa razĕ to je małò.
3. Trzĕ zabrònionĕ „p”: nie pic, nie pòlĕc, nie pĕskòwac.
4. Na sztĕrzech sĀ dodòm nie wròcò.
5. PiĀc szmĕksów toptuchĀ na mòkro barzi bòli.
6. Szesc cĕzĕch kùchòrków nie dò tak zjesc, jak jedna swòja.

7. Sòdmĕgò dnia Bóg ju òd-pòczwiòł, a tĕ jesz ni mòsz zòmkù w dwiĕrzach ùprawionĕ.
8. Białka mò wiedno òsmĕnòsce lat.
9. Dze wińc? Lepi sĀ nie pĕtac.
10. Robi białce tak, zĕbĕ ciebie przĕ ti leznoscĕ tĕż bĕto dobrze.

Pewno sĀ jesz jaczĕ białogłòwskò-chłopszĕcĕ przĕkòzania, ò jaczych w samym Watikanie ni majĀ czĕtĕ. SĀ ùstawĕ, ùchwatĕ, co na nie w pòlsczim parlamĕnce jesz nie wpedłĕ. Jaczĕ chĕczowĕ zarzĀdzenia, dekretĕ, co jich w Brukselĕ jesz nie klepnĀlĕ. Je wòznò instytucjò tescowi, co òd ni ni ma òdwòtaniò. Tescowò to je tĕż białka, leno kĀsk jinaczì sĀ jĀ mierzi – w zanòlĕznoscĕ òd te, czĕ mier’zy. Tescowĕ sĀ dlò zĀców colemałò pòszerzwenim tegò, co majĀ z jich còrkama, a còrczi sĀ dlò tatów przedlùżenim szczĕcò z jich mĕmòma.

A co piĀkniĕszy zort lĕdztwa mò do matĕmaticzci? Gòdiwò sĀ, że białka codzynno matĕmaticzno dzejò: òdjimò lata zĕcò, dodòwò ùrodĕ, dzĕli dòłòznoscĕ i niedòłòznoscĕ, a mnozi, zwiĕlniwò dobĕtk. Chłopi za to lubiĀ pierwiastczì (mòja pierszò) i pòtĀdzi (pò – tĀdzi ból głowĕ). Kòl białk ból głowĕ je w jinym czasie... Białczì w całoscĕ bólów majĀ dzĕl wicy, ò czim chłopi ni majĀ pòjĀcò, bò jima je krodzy do bólów pisònĕch bez „ù”, jak to jeden pòlsczi ròz czedĕs prezydeńt napisòł... Wikszosc chłopszczi „bùłów” miescy sĀ midzĕ bùłwòma do jedzeniò a tej-sej bùlowanim...

A jaczĕ sĀ chłopszĕcĕ idealnĕ wĕmiarĕ? 42/42/42. Bòtĕ, kòlnierz i...

TÓMK FÓPKA